

„Domnívám se, že ti úředníci na magistrátech a městských částech zapomínají, že jejich povinností je, aby lidem pomáhali. Když přijdu na úřad, mám dojem, že ty lidi obtěžuju. Nejsou s to člověku poradit. Dají akorát odkaz na internet a zapomínají, že spousta starých lidí neví, co internet vůbec je, a neumí s ním.“ říká pan Rudolf

„Brali na mně ohled, nabídli mi, abych zavolal, když budu chtít něco vědět.“ říká pan Petr trpící duševním onemocněním. [MM]

Brožurka je ke stažení na <http://www.spmprcz.cz/cs/nros/brozurka/>

novinky z ČALS

UDĚLENY PRVNÍ DVA CERTIFIKÁTY VÁŽKA

Slavnostní udělení certifikátu Vážka domovu se zvláštním režimem Domova důchodců v Bystřanech a domovu se zvláštním režimem příbramské ošetrovatelské péče SANCO Marie Blatoňové proběhlo 4. února 2010 v Café Imperial.

Podpora kvality péče o lidi s demencí je jedním z dlouhodobých projektů České alzheimerovské společnosti. Vychází nejen z nutné potřeby neustálého zlepšování kvality institucionální péče o lidi s demencí, ale také ze spontánního používání loga České alzheimerovské společnosti, kterým je Vážka. Vážka se postupem doby stala synonymem pro oddělení poskytující služby lidem s demencí; mnoho zařízení Vážku používalo i bez kontaktování ČALS. Vážka tak vždy nemusela být symbolem kvality. Projekt certifikace kvality se snaží Vážce vrátit její dobré jméno. Česká alzheimerovská společnost v loňském roce Vážku zaregistrovala jako ochrannou známku a má tak plnou kontrolu nad jejím užíváním. Víme, že kvalitní péči musejí poskytovat především naši nejbližší spolupracovníci, tedy kontaktní místa ČALS. První auditu proto proběhly v kontaktních místech České alzheimerovské společnosti, v Domově důchodců v Bystřanech a v zařízení ošetrovatelské péče SANCO v Příbrami. Obě navštívená zařízení certifikát získala.

Certifikát Vážka uděluje Česká alzheimerovská společnost zařízení, která poskytují kvalitní služby pro lidi s demencí. Certifikát je udělován na základě výsledků auditu v zařízení zájemce o certifikaci a dokládá, že zařízení získalo během hodnocení alespoň 75 bodů ze sta. Při auditu je věnována pozornost třem hlavním oblastem: péči o lidi s demencí (50 bodů), prostředí pro péči (20 bodů) a personálu (25 bodů). Auditóři (každý audit provádějí alespoň tři auditóři) mohou navíc udělit až pět bodů,

které vyjadřují jejich ochotu využít služby navštíveného zařízení pro vlastní rodinu.

O certifikaci mohou žádat zařízení, která poskytují péči pro lidi s demencí v souladu se stanoviskem a dokumenty České alzheimerovské společnosti Práva pacientů trpících Alzheimerovou chorobou nebo jinými formami demence a Strategie České alzheimerovské společnosti P-PA-IA. Zařízení mohou být jak zdravotnická tak sociální, podmínkou je, aby zařízení bylo registrováno. Registrace sociálního či zdravotnického zařízení zajišťuje, že zařízení poskytuje své služby v souladu s obecnými právními předpisy (například hygienickými atd.).

Projekt certifikace kvality Vážka bude pokračovat i v tomto roce, kdy by měla být navštívena především stávající kontaktní místa České alzheimerovské společnosti a posléze také další zájemci. [MM]

Projekt certifikace Vážka byl v roce 2009 podpořen společností KRKA ČR, s.r.o.

Stárnout je normální

27-28/5/2010

14. PRAŽSKÉ
GERONTOLOGICKÉ DNY 2010

Konferenční centrum
GREEN POINT
DVOULETKY 42
PRAHA 10 - STRAŠNICE

Bulletin editovala Martina Mátlová.
Zkratky autorů příspěvků či překladů:

VB - Veronika Büchler
MM - Martina Mátlová

Informační materiál České alzheimerovské společnosti
byl vydán s podporou Ministerstva zdravotnictví.

Vydává Česká alzheimerovská společnost, Šimůnkova 1600, 182 00 Praha 8 - Kobylisy, www.alzheimer.cz

ze světa

ALZHEIMEROVA CHOROBA PRIORITOU EU

Rok 2009 byl rokem velkých změn na evropské úrovni ve věci Alzheimerovy choroby. Změny se týkají legislativy a plánu výzkumných projektů. Rada ministrů přijala zásady zdravého a důstojného stárí. Zdůraznila důležitost podpory rodinných pečujících o nemocné především s Alzheimerovou chorobou a jinými neurodegenerativními chorobami. Evropa by měla začít pracovat na jednotném plánu výzkumu, prevence, diagnostiky a léčby neurodegenerativních chorob.

Rada ministrů vyzvala členské státy, aby zdraví a důstojnost ve stárí byly jednou z priorit následujících let. Chronická onemocnění, křehkost a postižení jsou hlavními zdravotními problémy seniorského věku. Vedle managementu těchto oblastí doporučila Rada ministrů také propagovat aktivní stárí jako způsob prevence závislosti a invalidity.

Také z pohledu České republiky jsou výzvy Rady ministrů nezanedbatelné. V České republice je podle nejnovějších odhadů 123 000 osob postižených demencí. Nejméně stejný počet lidí o nemocné pečuje. Rodinný pečující o osobu s demencí je často sám v seniorském věku a bývá ohrožen křehkostí a chronickými onemocněními. Celodenní péče o partnera postiženého demencí může být také sama o sobě velkou zátěží, která má vliv na zdravotní stav pečujícího.

Ačkoliv každý členský stát má ve své vlastní kompetenci zvládnání a léčbu Alzheimerovy choroby, Evropská unie může státy podpořit. Mezi doporučeními jsou: kampaně, které mají za cíl informovat veřejnost o problematice demence; podpora výzkumu; vytvoření modelů péče a trénink v péči o osoby postižené demencí. [VB]

http://ec.europa.eu/health/ph_information/dissemination/diseases/alzheimer_en.htm

ALZHEIMEROVA CHOROBA POPRVÉ V HISTORII PŘEDMĚTEM ZÁJMU SVĚTOVÉHO EKONOMICKÉHO FÓRA

(Leden 2010) Světové ekonomické fórum (World Economic Forum) poprvé zareagovalo na rychlý nárůst osob zasažených demencí. V současnosti je na světě 35 milionů postižených Alzheimerovou chorobou a během následujících let se očekává, že se toto číslo zdvojnásobí.

V roce 2050 se počet nemocných odhaduje na 115 milionů.

Nárůst prevalence se přičítá převážně očekávanému prodloužení života v zemích s nízkým a středním ekonomickým výkonem. Tato situace bude znamenat významnou ekonomickou a sociální zátěž.

Zdroj: Alzheimer's Disease International www.alz.co.uk/adi/

novinky z výzkumu a péče

DEBATA O UŽÍVÁNÍ ANTIPSYCHOTIK V LÉČBĚ DEMENCE

(Listopad 2009) Ve Velké Británii se rozběhla diskuze na téma citlivého podávání antipsychotik osobám postiženým demencí. Profesor Sube Banerjee z King's College v Londýně upozornil na možné nadužívání antipsychotik v léčbě demence. Antipsychotika podle něj mají v určitých případech pozitivní efekt, nicméně pro nemocné mohou představovat také zdravotní riziko. Profesora Banerjee proto doporučuje zavést kontrolní mechanismy předepisování těchto léků a podporovat vzdělávání praktických lékařů a zaměstnanců různých zařízení v tzv. nefarmakologických přístupech.

Nefarmakologické přístupy se zaměřují na zvládnání problematického chování bez použití medikace, především vhodným jednáním s postiženým a úpravou jeho životních podmínek. Tento přístup je odborníky na demenci považován za základ v léčbě poruch chování a emotivity u osob postižených demencí. [VB]

Upraveno z článku Alzheimer Europe Newsletter 2009-09-10, <http://www.alzheimer-europe.org/Publications/Newsletters>

HOLANDSKO ZAČNE VYPRACOVÁVAT POSTUPY V OBLASTI DEMENCE

(Únor 2010) Holandské ministerstvo zdravotnictví začalo pracovat na vytvoření standardů péče o osoby postižené demencí. Standardy budou mimo jiné obsahovat indikátory kvality poskytnuté péče. Doporučení, která se v zemi používají nyní, budou obohacena ve spolupráci s Holandskou alzheimerovskou společností a profesionály z oboru. Důraz bude kladen především na oblast respektování pacientova přání a aplikaci nejnovějších vědeckých poznatků v praxi. [VB]

Zdroj: 2010-02 Alzheimer Europe Newsletter www.alzheimer-europe.org

přečetli jsme

KOUZELNÝ MAGNETOFON

Existuje nějaký způsob, jak dětem přiblížit, kdo je to senior trpící demencí a jak se k němu chovat? Jedním příjemným způsobem, jak to udělat, je obrázková knížka americké autorky Joyce Simard, která žije střídavě v Praze a na Floridě.

Knížka stručným a nápaditým způsobem vysvětluje dětem životní běh člověka, který nekončí dospělostí, jak to většinou v dětských představách bývá, ale stárím se všemi jeho handicapy jako je nedoslýchavost nebo pomalá chůze o holi. „Když babičky a dědečkové stárnou,“ píše Joyce Simard, „mění se.“ Přes všechny tyto zvláštnosti jsou naše babičky a dědečkové svými vnoučaty milovány a přijímány a knížka je učí, jak láskyplně vstoupit do jejich světa.

V ději se plynule dostáváme k problémům s pamětí. Také ty někdy staří lidé mají. Alzheimerova choroba může způsobovat velké problémy tohoto druhu. Tato nemoc není nakažlivá, píše se v knížce, a děti se jí nemusí bát. Proč se někdy stane, že si babička nemůže vzpomenout, jak se její vnouče jmenuje, vysvětluje Simard přirovnáním: „Paměť je jako kouzelný magnetofon v hlavě. Když je kouzelný magnetofon zapnutý, zapamatuješ si spoustu věcí.“ Problém s pamětí přijde v momentě, kdy nemoc způsobí, že se magnetofon vypne.

Na několika posledních obrázcích vidíme pár případů, v nichž babiččin nebo dědečkův porouchaný magne-

tofon vůbec nepřekáží. Jsou to právě děti, které dovedou tento handicap přejít a vnímat na vztahu se svými prarodiči to, co tam vždycky bylo a bude. Vzájemné spojení a blízkost. [VB]

Simard, J.: *Kouzelný magnetofon*, il. Delevová, I. Česká alzheimerovská společnost, edice Vážka, 2008.

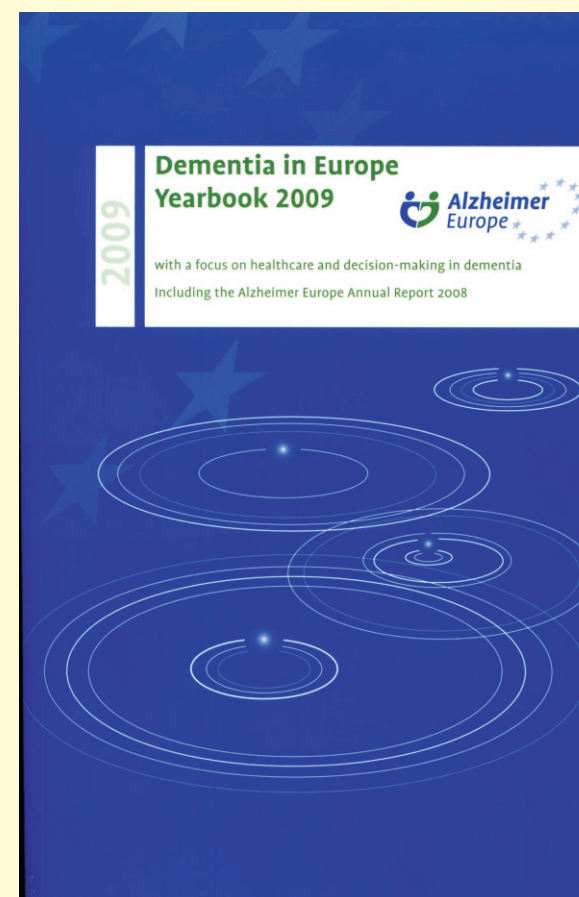
Knihu Joyce Simard ilustrovanou Inkou Delevovou můžete zakoupit za 120 Kč v ČALS.

ROČENKA ALZHEIMER EUROPE 2009

Společnost Alzheimer Europe vydala ročenku 2009, která poskytuje souborná data o demenci v 31 státech Evropy. V právních systémech jednotlivých států jsou zakotveny principy těchto okruhů: souhlas s léčbou, doporučený postup, přístup k informacím a sdělování diagnózy, problematika odmítnutí léčby a eutanázie. Ročenka tak umožňuje expertům srovnat přístupy k demenci praktikované v jednotlivých zemích. Součástí ročenky je také výroční zpráva společnosti Alzheimer Europe za rok 2008. [VB]

<http://www.alzheimer-europe.org/Publications/E-Shop>

PRAŽSKÝ ADRESÁŘ SLUŽEB PRO SENIORY

Centrum sociálních služeb Praha vydalo aktualizovaný adresář služeb pro seniory. Služby jsou roztrženy podle umístění v jednotlivých městských částech, podle druhu služby (pečovatelské služby, odlehčovací služby atd.) a podle abecedy. Nechybí ani výklad nejdůležitějších

pojmů z oblasti sociálních služeb. Adresář je k dispozici zdarma ve středisku Kontakt CSSP. [VB]

Objednávky vyřizuje Mgr. Martina Čiháková, vedoucí střediska Kontakt, Centrum sociálních služeb Praha, Ječná 3, Praha 2, tel.: 222 515 400, 773 666 787, www.csspraha.cz

dobrá zpráva

BROŽURKA I MY JSME OBČANÉ! JAK ZPŘÍSTUPNIT ÚŘADY I LIDEM S BARIÉRAMI V KOMUNIKACI

V únoru byla na tiskové konferenci představena brožurka I my jsme občané! Jak zpřístupnit úřady i lidem s bariérami v komunikaci. Brožurka vznikla v rámci projektu „I my jsme občané!“, který má zlepšit komunikaci úřadů s lidmi s mentálním postižením. Projekt realizuje Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, o.s. spolu s partnerskými organizacemi Fokus Praha o.s. a Českou alzheimerovskou společností a za podpory zástupkyně starosty Městské části Praha 8.

Publikace je určena všem zaměstnancům veřejné správy, politikům na všech úrovních a dalším čtenářům, které zajímá problematika občanů s potížemi v komunikaci. Brožurka vznikla na základě kvalitativního výzkumu, který byl proveden se zástupci jednotlivých cílových skupin projektu a popisuje, jaké zkušenosti na úřadech zažívají nejen lidé s mentálním postižením, duševním onemocněním a osoby s demencí, ale i zaměstnanci veřejné správy.

